

Argument

La poalele Măgurii Codlei, în „căldarea“ Bârsei, despărțită de râul Vulcănița la 2 km de intrare, se află așezată - ca un cuib într-un copac stufos - Concordia. O așezare pitorească, leagănul mai multor generații dimp de mai bine de o sută de ani, o așezare care nu poate fi definită nici sat nici colonie (un cuvânt peorativ după înțelegerea mea de estetică), o așezare unde mulți dintre cei născuți și crescuți acolo și-au lăsat inima și dragostea sufletului! Toți cei crescuți acolo - ba și alții – revin la acea bucată de pământ sfințit!

Noi știam mai bine decât meteorologii cum va fi vremea... când măgura avea „căciulă“ (de nori) atunci știam că în curând va ploua!

Acolo unde nu se cunoștea, direct, autoritatea puterii unde nu exista miliție, sfat popular sau primar, acolo mi-am petrecut și eu copilăria – alături de mulți care mai sunt și mult mai mulți care s-au dus în eternitate - un așezământ care și-a pus amprenta adâncă pe tot cursul vieții mele ca și asupra tuturor de acolo. Care localitate mai poate spune că a fost - din multe puncte de vedere – independentă: Curentul electric se producea acolo, apa venea din izvoarele de mai sus, de la „Zaharia“, cum ziceam noi, încălzirea... păi nu eram în sfinția sânelui pădurii? Tot se găsea unul sau altul care ne aducea lemne, altul care le tăia iar noi nu trebuia decât să le crăpam și să le punem la „stiv“. De aprins focul, aveam lemn uscat de la tâmplărie (rezidurile) iar ca să întreținem focul... nu era oare mina de cărbuni la doi pași?

Ce nu aveam noi acolo? Aveam tot ce nu aveau - pe atunci – satele, comunele sau chiar orașele mari: Alimentară bine aprovizionată, aprozar, măcelărie, magazin de textile, cămin cultural cu bibliotecă, sală de tenis de masă, cinematograful cu cele mai noi filme, ștrand împrejmuit cu gard și nisip pe jos, cu

trambulină la două nivele, apă curată de izvor, cabine de ștrand unde te puteai schimba apoi popicărie și evident o cârciumă pe care noi o numeam bufet. Drumurile erau pavate cu piatră de bazalt și aveau în stânga și-n dreapta trotuare pe care în fiecare săptămână localnicii le măturau, două parcuri: unul splendid, în „centru“ cu bănci și straturi de flori iar celălalt frumos luminat în fața birourilor.

În fiecare an, de ziua minerului, veneau circuri, formații folclorice, carusele și tot felul de alte minuni spre bucuria noastră a copiilor dar și a celorlalți. Tot județul Brașov venea acolo fiindcă altundeva nu s-a mai văzut așa ceva! Din Brașov și Codlea veneau oameni, din Vulcan, Holbav, Cristian, Zărnești, Bran sau Ghimbav. Era o îmbulzeală de te mirai cum de încap atâția oameni în acel cuib atât de mititel. Mai târziu, la sfârșitul anilor 50 și începutul anilor 60 ba veneau din tot județul oameni la noi să cumpere ce nu se găsea altundeva: Ceasuri, biciclete, motorete, paltoane, încălțăminte spre marea noastră plăcere fiindcă toate acestea se dădeau numai locuitorilor Concordiei așa că, noi copiii, mai făceam câte un ciubuc cumpărând pentru ei toate lucrurile acestea.

Cel mai frumos lucru însă era conștiința faptului că toți suntem „Concordieni“ și nu Transilvăneni, Munteni, Olteni, Basarabeni, germani, unguri, țigani sau venetici din multe colțuri ale Europei. Așa era acolo, nu ne complicam cu astfel de „mărunțișuri“ fiindcă pentru noi ăsta era cel mai normal lucru din lume. Nimeni nu era descriminat ci toți trăgeam la același ham știind că dacă noi nu avem grijă de noi atunci cine – Doamne – să aibe?

Această mică monografie – bine documentată – a ieșit mulțumită îndârjeniei lui Paul Borsos care a dorit să documenteze și să readucă în memorie cele mai importante momente ale micii localități miniere de la începuturile ei. Scopul monografiei – ca de altfel a fiecărei monografii – este documentarea și punerea în arhivă a unei localități - cel puțin pentru noi importantă – care a rezistat până astăzi tuturor vitregiilor istoriei și care, până acum, nu și-a avut locul ni-

ciunde și nici nu a fost vreodată confirmată pe vreo hartă a României!

Borsos Paul – Pali, cum îl numeam toți – este dintre noi cel mai calificat penru o astfel de monografie ținând cont că bunicul lui a fost primul care a lucrat la defrișarea pădurilor unde avea să fie viitoarea

mină de cărbuni! Părinții lui tot acolo s-au cunoscut iar el cât și surorile lui mai mari în Concordia s-au născut și crescut!

Christian W. Schenk

Boppard pe Rin

CONCORDIA – Colonia 1 Mai

Colonia 1 Mai (Concordia) este o localitate (fostă colonie minieră) în partea de est a județului Brașov, în Depresiunea Bârsei, la poalele estice ale munților Perșani, la 18 kilometri de Brașov cu acces din șoseaua care leagă localitatea Codlea de Vulcan. În prezent, din punct de vedere administrativ aparține de comuna Vulcan.

Atestare

Prima atestare documentară a Coloniei miniere Concordia apare în jurul anului 1900 când inginerul minier Johann Kekel (expert în minerit, care a pus în aplicare cunoștințele sale în geologie și geodezie, a predat „Exploatări Miniere”, „Dreptul în minerit” și „Mineralogie” la minele Selmec -